

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1947

av Krister Hammarbergh (M)

Placerade barn och nationell adoption

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över regelverket för vårdnadsöverflyttning för placerade barn.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över regelverket så att fler barn kan prövas för nationell adoption.

Motivering

Alltför många barn lever i familjer med så stora problem att det inte är lämpligt att barnen stannar i den miljön. Idag placeras dessa barn huvudsakligen i olika fosterhem. Det är inte ovanligt att barnet flyttar runt mellan olika fosterhem – en situation som innebär att barnet ständigt tvingas byta miljö, skolor och umgänge.

Det finns i dag en formell juridisk möjlighet att överflytta vårdnaden om omhändertagna barn från de biologiska föräldrarna till fosterföräldrarna och även en formell skyldighet att pröva frågan. I praktiken sker detta i mycket liten utsträckning av kommunernas socialnämnder och socialtjänst. En undersökning från Socialstyrelsen 2006 visade att socialtjänsten valde att göra en ansökan om överflyttning av vårdnaden i endast ett av fem fall.

Det finns anledning att se över befintligt regelverk på så sätt att fler barn kan få en permanent vistelse hos fosterfamiljer med fullt vårdnadsansvar.

I Sverige adopterades 1 132 barn 2013, och av dessa var 546 internationella adoptioner. Relativt få barn får därmed nya föräldrar genom inhemsk adoption.

Adoptioner kan innebära många fördelar för barnet, enligt jämförande forskning på adopterade barn, fosterbarn och barn som återvänt eller blivit kvar hemma. Adopterade barn har bättre fysisk utveckling, de klarar skolan bättre och känner generellt ett större

välbefinnande. Ett annat viktigt resultat är att betydligt fler adopterade barn upplever att de har en familj – och trygghet i sin tillvaro - för livet.

Frågan om nationella adoptioner bör inte vara en generell lösning för att lösa familjeproblem. Det måste i stället mer ses som en lösning för några barn med särskilda behov och förutsättningar. Frågan om adoption bör däremot kunna tas upp oftare som ett alternativ till långvariga placeringar. En tumregel bör vara att socialtjänsten ska pröva frågan när de bedömer att det finns små chanser för ett placerat barn att återvända till sin biologiska familj samt vid placeringar av barn under fem år som sammanhängande varit placerade i mer än två år. I de fallen borde frågan om adoption automatiskt tas upp till prövning.

Regeringen bör därför genomföra en översyn av regelverket gällande nationella adoptioner.

Krister Hammarbergh (M)